

Кафедра педіатрії

ЗАДЛЯ ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ

Усе прогресивне людство 20 листопада відзначає Міжнародний день педіатра та Всесвітній день дитини. Підставою для святкування цієї дати було прийняття Генеральною Асамблеєю ООН у 1959 році Декларації прав дитини та у 1989 році — Конвенції прав дитини. Захист прав дитини в Україні набуває особливого значення в умовах воєнного часу. Багато дітей фізично і психологічно потерпають від жахливих наслідків війни.

Підготовка медичних кадрів також набуває великого значення, особливо це стосується підготовки лікарів-педіатрів.

Останнім часом у країні існує дефіцит дитячих лікарів, тому що більшість медичних університетів готують фахівців за спеціальністю «Медицина». Зростає необхідність навчання основам педіатрії майбутніх спеціалістів з сімейної медицини. Кафедра педіатрії ОНМедУ здійснює додипломне навчання здобувачів вищої освіти 5-го та 6-го курсів, післядипломне навчання лікарів-інтернів за фахом «Педіатрія» і проводить курси тематичного удосконалення та спеціалізації лікарів. На додипломному етапі навчання здобувачі вищої освіти, крім занять за основною робочою програмою «Педіатрія», мають можливість отримати додаткові знання за програмами вибіркових дисциплін, які охоплюють питання формування комунікативних навичок і надання екстреної медичної допомоги в педіатрії та неонатології. Опанування навичок невідкладної допомоги на симуляційних манекенах сприяє підвищенню якості педіатричної допомоги в реальних умовах. За останні два роки нами було створено 26 робочих програм вибіркових дисциплін, які обрали

понад 50% здобувачів вищої освіти, що свідчить про зацікавленість майбутніх лікарів в отриманні різноманітних знань і навичок з педіатрії. Кафедрою проведено 10 циклів тематичного удосконалення для лікарів-педіатрів, лікарів-неонатологів, сімейних лікарів Одеси та Миколаєва. Окрім того, проведено дві спеціалізації та одне стажування за спеціальністю «Педіатрія». Створено кабінет психологічної реабілітації дітей.

Співробітники кафедри щодня здійснюють лікувальну роботу на базі КНП «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» ООР. Розглядаються складні клінічні випадки, проводиться диференційна діагностика і пошуки нових підходів до лікування складних захворювань у дітей. Проводяться клінічні обходи за участі члена-кореспондента НАМН України професора М. Л. Аряєва і співробітників кафедри, клінічні та патолого-анатомічні конференції. Відновлено проведення щомісяця днів спеціаліста-педіатра і неонатолога, у яких беруть участь лікарі-педіатри і неонатологи Одеси та області. На днях спеціаліста розглядаються організаційні питання та якість надання медичної допомоги дитячому насе-

ленню Одеського регіону, обговорюються цікаві клінічні випадки, новітня інформація щодо діагностики і ведення дітей з різними захворюваннями. Кафедра педіатрії організовує та проводить щомісяця засідання Одеської асоціації лікарів-педіатрів та неонатологів з висвітленням інноваційних технологій та стандартів ведення захворювань у дітей. Щороку кафедра педіатрії організовує і проводить науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Новітні технології в педіатричній науці, практиці, сімейній медицині та освіті», присвячену пам'яті академіка НАМН України Б. Я. Резніка. У роботі конференції щороку беруть участь понад 700 фахівців — педіатри, неонатологи, лікарі загальної практики, сімейної медицини та інших спеціальностей.

За минулі роки на кафедрі видано 24 монографії, 10 підручників і 28 навчальних посібників, отримано 2 авторських свідоцтва, 16 патентів. Підготовлено 2 доктори та 27 кандидатів наук. Протягом 2022–2023 років опубліковано 7 статей у журналах з індексом цитування Scopus, надруковано два навчальних посібники для лікарів — «Надання невідкладної допомоги в педіатричній практиці на догоспітальному етапі» та «Дитина перших років життя в практиці сімейного лікаря». Підготовлений до видання навчальний посібник для керівників заочної бази навчання лікарів-інтернів-педіатрів.

Співробітники кафедри педіатрії зустріли Міжнародний день педіатра та Всесвітній день дитини новими планами щодо подальшої професійної діяльності.

Лариса КАПЛІНА,
к. мед. н., доцент кафедри педіатрії

ПРОФЕСОР ВІОРЕЛУ СКРІПКАРІУ — ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР ОНМедУ

23 листопада 2023 року на засіданні Вченої ради звання Почесного доктора ОНМедУ було присвоєно ректору Університету медицини та фармації ім. Григора Т. Попа (м. Ясси, Румунія), провідному фахівцю у галузі загальної хірургії, трансплантації печінки, діагностики та лікування колоректального раку і лапароскопічної хірургії професору Віорелу Скрипкаріу.

Голова Вченої ради академік НАМН України В. М. Запорожан ознайомив членів Вченої ради з науковою діяльністю професора Віорелу Скрипкаріу й запропонував: «Враховуючи видатні заслуги в галузях загальної хірургії, гепатобіліопанкреатичної хірургії, профілактики і боротьби з колоректальним раком, зміцнення громадського здоров'я, активної діяльності з покращення зв'язків між медичними школами інших країн, а також досвід та авторитет у світовій науковій і освітній спільноті, присвоїти професору Віорелу Скрипкаріу звання «Почесний доктор Одеського національного медичного університету»».

Вчена рада затвердила пропозицію академіка В. М. Запорожана одноставно.

ЗАПРОШУЄМО ДО РОЗМОВНОГО КЛУБУ

Шановні співробітники і здобувачі вищої освіти!

Кафедра суспільних наук оголошує про відкриття 4 грудня о 15-й годині Розмовного клубу (вул. Ольгіївська, 13). Викладачі кафедри та запрошені фахівці щомісяця проводитимуть цікаві лекції на різноманітну тематику. Після лекцій пропонується жваве обговорення.

Кураторами виступатимуть викладач кафедри суспільних наук Антоніна Крицька і доцент Олена Уварова.

Запрошуємо долучитися до Розмовного клубу всіх охочих.

Будинку вчених — 100 років

МІСЦЕ СИЛИ ОДЕСИТИВ

Великий учений Луї Пастер, 200-річчя з дня народження якого 27 грудня 2022 року вшанувало все прогресивне людство, проголосив: «У царині спостережень шанс випадає лише підготовленому розуму».

Громадська і наукова, зокрема медична, спільнота Одеси мала цей шанс. Тому Пастерівська станція в Одесі стала другою після Паризької, а у 1903 році було відкрито Станцію швидкої допомоги, що врятувало життя багатьом одеситам. У створенні Пастерівської станції взяли участь І. І. Мечников і члени Товариства одеських лікарів — М. Ф. Гамалея і Я. Ю. Бардах, який довгі роки обирався його головою.

Одесити у 1923 році назвали іменем Пастера вулицю у центрі міста.

Я. Ю. Бардах був сімейним лікарем графа Михайла Михайловича Толстого та його родини. Саме завдяки коректним творчим відносинам між лікарем і його вельмишановним пацієнтом 120 років тому виникла ідея створення Станції швидкої медичної допомоги. Розвивалася Пастерівська станція, яка поволи ставала науково-дослідним інститутом, потужність і цілеспрямованість її наукових працівників вражали.

Палац на Сабанєєвому мосту, де жив М. М. Толстой з родиною, у 1923 році було вирішено перетворити у Будинку вчених — один з перших у колишньому СРСР і в

Україні. Спочатку Будинку вчених розташовувався на вул. Єлисаветинській (Щепкіна), а з 1934 року — у палаці графа М. М. Толстого.

У ті часи в Одесі виникли кілька наукових товариств, які дуже активно впливали на розвиток міста. Можливість проводити зустрічі, святкові засідання, конференції, «круглі столи», екскурсії, святкові зібрання з приводу знаменних дат була радо зустрінуто одеситами. Виникло дедалі більше навчальних закладів, створювалися нові напрями наукової діяльності, а це збільшувало кількість товариств, які прагнули проводити свої засідання саме у Будинку вчених.

Славна традиція — фотографуватися біля гарної бу-

дівлі на пам'ять, а також у розкішних залах, викликала хвилю весільних фотосесій. Любов одеситів до цього чудового палацу була і є незмінною.

Щастя тобі, Будинку вчених, попри усі негаразди.

Ольга ТЯГАЙ,
к. мед. н., доцент

МЕЛОДІЯ ДВОХ СЕРДЕЦЬ

Кажуть, що близько 8 мільйонів наших співвітчизників покинули свої домівки і виїхали за кордон, щоб забезпечити собі, своїм дітям і батькам життя без вибухів і обстрілів, сирен і стресів від усього пережитого.

Проте багато з нас залишаються в рідній країні, щоб працювати, вчити і вчитись, лікувати, рятувати, допомагати. Серед тих, чий серця не можуть залишатися байдужими на чисте горе та біль — мама і донька: Ольга Євгенівна та Катерина Кравчук.

Мату:

«КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО ВКРАЙ НЕОБХІДНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ»

Ольга Євгенівна Кравчук, кандидат медичних наук, доцент кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб і терапії ОНМедУ, долучилася до тих небайдужих людей, які дарують одеситам і тим, хто переїхав до нашого міста з небезпечних регіонів, можливість відвідувати різноманітні культурно-просвітницькі заходи. Випускниця Одеського медичного інституту з червоним дипломом спочатку працювала дільничним лікарем, а згодом прийшла на кафедру внутрішніх хвороб, була молодшим, потім старшим науковим співробітником, захистила кандидатську дисертацію під науковим керівництвом професора Н. Б. Руденко. Доцент О. Є. Кравчук — завуч кафедри, більше 20 років керує студентським науковим товариством. Пишається тим, що працює на одній з найстаріших кафедр університету, історія якої пов'язана з іменами таких корифеїв медицини, як професор М. Д. Стражеско, професор В. В. Підвисоцький, академік М. О. Ясиновський, з яким їй пощастило спілкуватись.

— Михайло Олександрович справив на мене незабутнє враження, — згадує Ольга Євгенівна. — Він був дуже вимогливим до нас, молодих лікарів, а до пацієнтів — лагідним і уважним. Часто нагадував нам: «Лікувати потрібно не хворобу, а хворого!». Нині кафедру очолює заслужений діяч науки і техніки України професор Олена Олександрівна Якименко, яка продовжує традиції М. О. Ясиновського. За час воєнних дій вона знаходиться в Одесі, активно працює з аспірантами.

Родина Ольги Євгенівни — велика медична династія. Чоловик, Михайло Миколайович, був судновим лікарем, очолював «Швидку допомогу» у 1-й поліклініці, медсанчастину в Морському університеті. У цьому році дві їхні онучки закінчили ОНМедУ: Ольга — медичний, а Софія — фармакологічний факультет. Молодша донька Катя, яка спочатку закінчила Морський уні-

верситет і працювала в цій сфері, теж вступила до ОНМедУ.

Сім'я Кравчуків нікуди не виїжджала, хоча, як і всі одесити, у повній мірі випробує на собі, що таке нічні повітряні тривоги, вибухи і обстріли і що таке «прильот» біля самого будинку...

— Як я можу кинути своїх студентів? — каже Ольга Євгенівна. — А хворих, яких наша кафедра консультує у ревматологічному центрі?

І не тільки студентів чи пацієнтів, а багатьох людей, яким, наче повітря, необхідні культурно-просвітницькі заходи, що їх організують члени Товариства «Знання» України О. Є. Кравчук та її колеги. Під час воєнного стану людям потрібно спілкування з мистецтвом і людьми не менше, ніж у мирний час. Це ліки від стресу, самотності і безвиході.

Майже за два роки було проведено десятки культурно-просвітницьких заходів у бібліотеках ім. І. Франка та К. Паустовського, в Болгарському культурному центрі, у галереї Співки художників, в школах мистецтв, які викликали велику зацікавленість як одеситів, так і людей, що переїхали із небезпечних регіонів.

В організації та проведенні цих заходів, попри свою навчальну роботу, брала активну участь О. Є. Кравчук. І навіть у заході дипломатичного рівня, як-от організація візиту до ОНМедУ у 2022 році Надзвичайного і Повноваженого Посла В'єтнаму в Україні і Республіці Молдова Нгуєна Хонг Тхача, в ході якого був підписаний Меморандум про співпрацю між ОНМедУ і В'єтнамом. Це особливо приємно, адже ректор ОНМедУ академік В. М. Запорожан є Почесним професором Ханойського університету.

Донька:

«ДОПОМАГАТИ ЛЮДЯМ — МІЙ ОБОВ'ЯЗОК»

Вже на дев'ятий день після вторгнення ворожих військ на нашу землю студентка медичного факультету Катерина Кравчук не могла залишатися байдужою до всього, що відбувалося, близько до серця сприйнявши горе і біль наших співвітчизників, які втрати-

ли рідних, дах над головою і все, що було дороге в житті.

Дівчина долучилася до волонтерського руху, який розгорнувся в Одесі. Почала працювати у КУ «Обласний центр допомоги ветеранам війни». Складала списки тих, хто потребував невідкладної допомоги в продуктах, одязі, ліках, інвалідних візках, разом з іншими волонтерами розвозила обіди і продукти. Познайомилась з президентом Благодійного фонду «Шлях до свободи» Людмилою Михайлівною Ткаченко і долучилася до роботи. Фонд вже більше 13 років надає соціальні послуги інвалідам — дорослим і дітям, маленьким сиротам, ветеранам війни, самотнім лежачим хворим. Допомагає біжцям на фронті, вимушеним переселенцям із зони бойових дій та їхнім родинам.

Довелося Каті прихистити тимчасово у себе вдома кілька родин переселенців, поки вони відійшли від стресу, знайшли житло, роботу.

Не забути жінку, яка прибула з Херсона, тримаючи на руках песика. Це була безхатня собака, яку під час евакуації хтось передав їй, і вона не покинула нещасну тваринку. Інша жінка розповіла драматичну історію, як вивозила із зони бойових дій трьох онуків, чий батько на фронті, а останню, 1,5-річну дитину вирішили залишити родичам. Але все же таки повернулася за дитиною. І вивозила її під ворожими обстрілами...

...В офісі Одеської регіональної організації НСЖУ 24 жовтня, у Всесвітній день інформації про розвиток, в урочистій атмосфері заступник голо-

ви правління Київської організації Товариства «Знання» України Андрій Горчаков вручив Ользі Євгенівні Кравчук медаль «За жертвність і любов до України», якою її нагородив Патріарх Київський і всієї Руси-України, Герой України Святійший Філарет.

Це не єдина нагорода О. Є. Кравчук. У 2021 році їй було вручено почесну відзнаку Одеського міського голови «Подяка», у 2022-му вона була нагороджена Почесною грамотою Одеської міської ради «За значний особистий внесок в розвиток міста і активну громадську діяльність».

Почесною грамотою Одеської міської ради було нагороджено членкиню Товариства «Знання» України Катерину Кравчук за активну громадську діяльність.

— Коли ми дізналися про роботу Ольги Євгенівни і Катерини Михайлівни, то були вражені масштабом їхньої діяльності, яка виходить далеко за межі Одеського регіону, — відзначив Андрій Горчаков. — Це люди великої душі та доброго серця. У цей важкий для України час вони залишилися віddаними своєму призначенню, своїй благородній місії — допомагати і словом, і ділом всім, хто страждає від війни. О. Є. Кравчук одностайно було запропоновано прийняти до Товариства «Знання» України, найстарішої просвітницької організації, яка в цьому році відзначила 75-річчя з дня створення. Біля її витоків знаходилися такі видатні постаті України, як академік О. В. Палладін, академік Є. О. Патон, народна артистка України Н. М. Ужвій. Сьогодні Товариство об'єднує більше 5 тисяч представників науки, культури, освіти, мистецтва під керівництвом екміністра науки і освіти України, президента Національної академії педагогічних наук України академіка В. Г. Кременя, який підтримує добрі зв'язки з ОНМедУ.

Ольга Євгенівна і Катерина Михайлівна Кравчук продовжують свою невтомну громадську діяльність, яка завжди необхідна суспільству — і у нинішні важкі часи, і у мирні, щасливі, що обов'язково настануть!

Оксана ЛЮДВІК

На фото: Ольга і Катерина Кравчук.

Святкові заходи для дітей-переселенців.

